

Зусилля всіх суб'єктів правовиховного впливу на особу, в першу чергу, повинні бути зосереджені на формуванні в особи фіксованої установки на поважливе ставлення до прав і свобод людини разом із набуттям необхідного мінімуму правових знань і вихованням загальної поваги до права. Так відбудеться формування розвинутої індивідуальної правової культури, що є умовою розбудови та існування правової держави.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Бровко Н.І.,

в.о. завдувача кафедри історії, теорії держави і права та державного будівництва Білоцерківського національного аграрного університету, кандидат юридичних наук

Як доволі молода галузь публічного права, конституційне право має яскраву історію становлення та розвитку відповідної галузевої науки. Після проголошення незалежності України спостерігається певна трансформація національної правової системи. Найбільш суттєві зміни, на нашу думку, відбулися саме в системі конституційного права України. Зокрема, з'явилися нові інститути конституційного права, такі як інститут Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, інститут Конституційного Суду України тощо. В свою чергу інститути державного права, що вже існували, набули нового призначення.

Сучасний стан розвитку вітчизняної конституційно-правової науки характеризується динамічністю й водночас комплексністю відповідних юридичних досліджень, пошуком нових методологічних підходів для розв'язання як традиційних, так і нових проблем вітчизняного конституціоналізму, активною участю вчених-конституціоналістів у теоретико-методологічному забезпеченні конституційних процесів в Україні [3, С.19]. Тому процес удосконалення системи чинного конституційного законодавства вимагає належного теоретико-методологічного забезпечення, зокрема формування цілісної і функціональної концепції системи інститутів конституційного права України дозволить вдосконалити процес конституційної правотворчості й упередити можливі суперечливості в системі чинного конституційного законодавства.

Конституція України є надзвичайно важливим політико-правовим документом, який зафіксував відповідний стан розвитку нашої держави, суспільства та правової системи в цілому. В ній містяться взаємопов'язані між собою норми, що в системі створюють основу, необхідну для регулювання найважливіших суспільних відносин, забезпечення прав і свобод людини та подальшого розвитку нашої держави. І саме в цьому полягає соціальна цінність Конституції, що надає можливість нам розглядати її значення і роль як у політичному, так і в юридичному аспектах.

Важливість прийняття Основного Закону України для розвитку публічного права як науки не можна применшити, адже саме конституція постає основним джерелом останнього, і законодавче закріплення основних принципів публічного права тільки посприє його входженню в життя суспільства.

Роль Конституції полягає в тому, що вона забезпечує збалансованість публічних і приватних засад у праві, закріплюючи багатоманітність власності, її статус і співвідношення між її видами, соціальну спрямованість держави тощо. Регулюючи відносини між суб'єктами влади і підпорядкованими їй влади, Конституція утверджує себе як головне джерело публічного права. Але з прийняттям Конституції України не вирішені всі проблеми публічного та інших галузей права, тому можна говорити про актуальність і необхідність для

юридичної науки України подальшого вивчення проблем публічного права крізь призму Основного Закону. [1, С. 21].

Говорячи про Конституцію України як про юридичний документ, ми вбачаємо у ній значний потенціал для розвитку нашої держави та громадянського суспільства, який на практиці залишається нереалізованим. Більшість прогресивних засад та ідей, закріплені в Конституції, залишаються переважною частиною на папері.

Наша держава ще не досягла суттєвих результатів на шляху демократизації, утвердження прав і свобод людини і громадянина, у творенні правової держави. І хоча вона намагається поєднати різні підходи до організації державного та суспільного життя, все ж залишається певна невизначеність у цьому питанні. У зв'язку з цим у суспільній свідомості вкоренилися негативні асоціації, пов'язані з вітчизняним конституційним процесом. Так, українські громадяни вважають наявні в державі соціально-економічні та політичні проблеми в певній мірі наслідком недосконалості Конституції, і, як наслідок, часто можна спостерігати скептичне ставлення до Основного Закону [1, С. 23].

Окремо, на наш погляд, слід акцентувати увагу на формуванні правової культури українців, що безпосередньо впливає на дотримання та виконання ними приписів Конституції. Рівень правової культури наших співвітчизників, як і раніше, залишається незадовільним і в цілому не сприяє розвитку незалежної Української держави [2, С. 21].

Таким чином, якщо всупереч положенням ст. 1 Конституції Україна так і не стала демократичною, соціальною і правовою державою, а людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека не стали в Україні найвищою соціальною цінністю, то чи не слід шукати відповідь у нас самих?

Основною умовою та гарантією реалізації публічного права є стійкість суспільства та його життєдіяльність, функціонування інститутів політичної, економічної, соціальної сфер. А ці умови, в свою чергу, забезпечує Конституція як основний закон держави. Звичайно, далеко не всі риси нашої держави, що передбачені і закріплені Конституцією, стали в повній мірі реальністю. І можливо Конституція і суспільне життя в Україні не збігаються у своїй основі, але це дуже важливе питання, над яким потрібно працювати, в першу чергу усвідомлюючи відповідальність кожного громадянина у розбудові правової держави.

Список використаних джерел:

1. В.Опришко. Теоретичні та практичні питання реалізації Конституції України // Право України. – 1997. – №8. – С. 23.
2. В.Сущенко. Окремі проблеми верховенства права в сучасній Україні. Дис. канд. юрид. наук: 12.00.02. / Інститут законодавства Верховної Ради України. – Київ – 2006.
3. Шемшученко Ю.С. Теоретико-методологічні проблеми сучасного конституціоналізму та державного управління в Україні // Право України. – 2009. – № 11. – С. 19.

ФОРМИ СУСПІЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ЯК ОБ'ЄКТИ СЕМІОТИЧНОГО ТА СЕМІОТИКО-ПРАВОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Павлишин О.В.,

заступник начальника кафедри філософії права та юридичної логіки Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

Як відомо, семіотичні дослідження отримали загальне визнання в науковій спільноті в останні десятиліття. У поле зору семіологів потрапляють різні соціальні феномени як місцевого значення, так і загальносуспільного масштабу. Кожний із них має власну специфіку і досліджується за допомогою семіотичної методології як окрема знакова система, якщо в ній діють не лише загальні, але і власні знакові закономірності. Знакові системи формуються на